

ความต้องการจำเป็นและแนวทางพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กสู่ ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

Needs And Guidelines for Developing the Effectiveness of Academic Administration in Small Schools Towards Excellence Under Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 2

ปานสิริ คงอุ่น¹ ดร.สุรัตน์ ดวงชาตม² ดร.ปัทมา จันทพันธ์³
Pansiri Khong-oon¹ Dr.Surath Duangtachom² Dr.Patama Janthapan³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็น และแนวทางพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 225 คน จำแนกเป็นกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 40 คน และครูผู้สอน จำนวน 185 คน จากโรงเรียน 100 โรงเรียน การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของเครจซ์และมอร์แกน สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วยแบบสอบถามความต้องการจำเป็นและแนวทางพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สภาพปัจจุบันมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.365 – 0.943 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.950 และสภาพที่พึงประสงค์มี ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.568 – 0.951 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.995 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ t – test และ One – way ANOVA และการคำนวณระดับความต้องการจำเป็นใช้วิธี Modified Priority Needs Index (PNI_{modified})

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก
2. สภาพที่พึงประสงค์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก

¹หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

¹Master of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

²อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

²Lecturer Master of Education Program and Doctor of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

³เลขาธิการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมุกดาหาร

³Secretary to the President of the PAO Mukdahan Provincial

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: ปานสิริ คงอุ่น, pansiri29052534@gmail.com

รับเมื่อ 30 เมษายน 2568 แก้ไข 17 กรกฎาคม 2568 ตอรับ 19 กรกฎาคม 2568

3. ผลการเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน มีความแตกต่างกัน

4. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุงประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นที่มีค่าความต้องการจำเป็นสูงกว่าค่าความต้องการจำเป็นโดยรวม 0.172 โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 4 ลำดับ ดังนี้ ด้านการเรียนการสอน ($PNI_{modified} = 0.307$) ด้านแผนงานวิชาการ ($PNI_{modified} = 0.262$) ด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ($PNI_{modified} = 0.243$) ด้านหลักสูตร ($PNI_{modified} = 0.190$)

5. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนา ผู้วิจัยนำค่าความต้องการจำเป็น ของประสิทธิผลการบริหารงาน วิชาการโรงเรียนขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศ ได้แก่ 1) ด้านการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ควรเน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียน 2) ด้านแผนงานวิชาการ การพัฒนาแผนงานวิชาการให้มีคุณภาพต้องใช้ความร่วมมือ จากทั้งครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน 3) ด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การใช้วิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญใน การพัฒนาคุณภาพการสอนและการเรียนรู้ในห้องเรียน และ 4) ด้านหลักสูตร ควรประชุมชี้แจงแนวทางให้แก่ผู้พัฒนา หลักสูตรก่อนเริ่มการพัฒนา

ABSTRACT

The objective of this research was to study the current situation, the desirable condition, the needs, and the development guidelines for enhancing the effectiveness of academic administration in small schools under the Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 2 toward excellence. The sample group included 225 participants, consisting of 40 school administrators and 185 teachers from 100 schools under the Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 2 in the 2024 academic year. The sample size was determined using Krejcie and Morgan's table and selected using stratified random sampling. The research instruments were 5-point Likert scale questionnaires, covering needs assessment and development guidelines for academic administration in small schools. The discrimination index for the current condition ranged from 0.365 to 0.943 with a reliability coefficient of 0.950, and for the desirable condition, the discrimination index ranged from 0.568 to 0.951 with a reliability coefficient of 0.995. Data analysis employed percentage, mean, standard deviation, priority needs index ($PNI_{modified}$), t – test, and One – way ANOVA.

The research findings were as follows:

1. The current effectiveness of academic administration in small schools under the Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 2 was at a high level.
2. The desirable effectiveness was at the highest level.
3. There were significant differences in the current state of academic administration effectiveness based on work experience, but not based on position or educational level
4. Needs assessment showed that the priority needs exceeded the average need value of 0.172. The top four prioritized needs were: Teaching and learning ($PNI_{modified} = 0.307$), Academic planning ($PNI_{modified} = 0.262$), Research for educational quality development ($PNI_{modified} = 0.243$), Curriculum ($PNI_{modified} = 0.190$)

5. The proposed development guidelines based on these needs include: 1) Teaching and Learning
2) Academic Planning 3) Research for Educational Quality Development and 4) Curriculum

Keywords: Needs Assessment, Effectiveness of Academic Administration Small Schools

ภูมิหลัง

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) มีเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์มีเป้าหมาย การพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี เก่ง ดี และมีคุณภาพ มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา รวมถึงแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ได้วางกรอบ ทิศทางและเป้าหมายในการจัดการศึกษาของประเทศให้มีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา ที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และการพัฒนา ประเทศ ซึ่งองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้อง กับการพัฒนาเยาวชนไทยแห่งยุคศตวรรษที่ 21 คือ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาถือว่าเป็นหัวใจของ สถาบันการศึกษาทุกระดับ (สำนักงานเลขาธิการสภา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, หน้า 2) ทั้งนี้ การบริหารงานวิชาการ ที่จะให้ ประสบผลสำเร็จ ย่อมมีปัจจัยที่ส่งต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อันได้แก่ ปัจจัยด้าน ครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้ปกครอง และชุมชน ด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านสื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษา และปัจจัยที่สำคัญอีกปัจจัย หนึ่งคือปัจจัยด้านผู้บริหารเปรียบเสมือนบุคคลที่สำคัญในการขับเคลื่อน การศึกษา และเปรียบเสมือนแม่ทัพหน้า จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในงานวิชาการ ทราบขอบข่าย และปฏิบัติการจัดการบริหารงานวิชาการอย่างชัดเจน (อิทธิวัฒน์ พันธรัตน์, 2562, หน้า 3)

ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการตัดสินใจ เพราะการบริหารงาน ด้านวิชาการจะประสบผลสำเร็จได้มากน้อยจะขึ้นอยู่กับความมั่นคงนั้นขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพด้านการบริหารงาน วิชาการถ้าสถานศึกษาสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ก็จะสามารถดำเนินงานต่อไปได้อย่างเรียบง่าย ถ้าไม่สามารถบรรลุ วัตถุประสงค์ก็จะสะท้อนออกมาในรูปแบบของผลสัมฤทธิ์และคุณภาพผู้เรียน หรือคุณภาพสถานศึกษาที่ตกต่ำ ประสิทธิภาพเป็นเครื่องมือและเป็นตัวบ่งชี้ในการบริหารงานวิชาการ ถ้าสถานศึกษาบริหารได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ก็จะสามารรถดำเนินงานจนบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้ เป็นเรื่องเกี่ยวกับผลที่ได้รับและผลสำเร็จของงาน มีความเกี่ยวข้องกับผลงานที่สถานศึกษาพึงประสงค์ จึงมีความสำคัญต่อสถานศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะการบริหารงาน วิชาการเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่ต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ กำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษาและงานเกี่ยวข้อง กับกิจกรรมทุกชนิดของสถานศึกษา โดยเฉพาะการปรับปรุงคุณภาพ การเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร สถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 85) งานวิชาการของโรงเรียน ประกอบด้วย งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก ซึ่งโรงเรียนจะต้องสร้างหลักสูตร ของตนเอง เรียกว่า หลักสูตร สถานศึกษา Hoy and Miskel (2007, p. 78) ได้เสนอแนวคิดที่ว่า ผู้บริหาร สถานศึกษาควรให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก ในการบริหาร เพื่อนำพาโรงเรียนให้ก้าวหน้าไปสู่ มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ ดังที่ (ภาวิดา ธาราศิริสุทธิ, 2556, หน้า 2) ได้กล่าวไว้ว่า งานวิชาการเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพและความสำเร็จของ สถานศึกษา พิจารณาจาก คุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ การพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรใหม่ให้มีความเหมาะสม ซึ่ง สอดคล้องกับ (ดอกฝ้าย ทศเกตุ, 2553, หน้า 24) ได้กล่าวว่า สถานศึกษาต้องนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการปรับปรุง

หลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษา รวมถึงการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัด และประเมินผลการศึกษา ให้มีความยืดหยุ่นตามสถานการณ์ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการตอบสนอง คุณภาพของสถานศึกษาผ่านการบริหารงาน วิชาการที่ส่งต่อผู้เรียนโดยตรง ดังนั้น ผู้บริหาร ครู บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีความรู้ความเข้าใจ ให้ ความสำคัญและมีส่วนร่วม ในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติ การประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ส่วนงานด้านอื่น ๆ เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา ดำเนินไปด้วยความราบรื่น เท่านั้น

จากปัญหาดังกล่าวส่งผลในด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ได้แก่ 1) ปัญหาด้านการบริหารจัดการ พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กจำนวนหนึ่งอยู่ในพื้นที่ลักษณะพิเศษที่มีพื้นที่ทางไกลความเจริญ อยู่บนภูเขาสูง บนเกาะ ครูและ นักเรียนมีปัญหาในการเดินทาง ทำให้ขาดผู้บริหารสถานศึกษา และจะเปิดรับการบรรจุแต่งตั้งผู้บริหารสถานศึกษาใหม่ ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ ขาดทักษะในการบริหารจัดการโรงเรียน และปัญหาอีกประการหนึ่งคือ การอพยพเคลื่อนย้ายของประชากรวัยเรียนที่ย้ายติดตามผู้ปกครองไปรับจ้างทำงานต่างถิ่น ทำให้เกิดปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน และการบริหารจัดการโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ 2) ปัญหาด้านการเรียนการสอน พบว่าเมื่อครู ไม่ครบชั้นเรียน และครูส่วนใหญ่ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ การสอนหลายชั้นเรียน ครูไม่สามารถสอนเต็มเวลาเต็มความสามารถ เนื่องจากมีการกีดกันการส่งเสริมการจัดการศึกษาเทียบเท่าโรงเรียน ขนาดกลางและขนาดใหญ่ ขาดสื่อ เทคโนโลยี ประกอบการเรียนการสอน และแหล่งเรียนรู้เนื่องจากมีงบประมาณ จำกัดตามจำนวนนักเรียน จะเห็นได้จากปัญหาด้านคุณภาพการจัดการศึกษาของน้องช้างดำ นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก ทุกช่วงชั้นในทุกพื้นที่มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่านักเรียนในโรงเรียนขนาดอื่น (คณะกรรมการการขับเคลื่อน การปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา, 2559, หน้า 4 – 5)

จากสภาพปัญหาการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจ ทำการวิจัยเรื่องความต้องการ จำเป็น และแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กให้เกิดประสิทธิภาพ และนำไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารและการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ

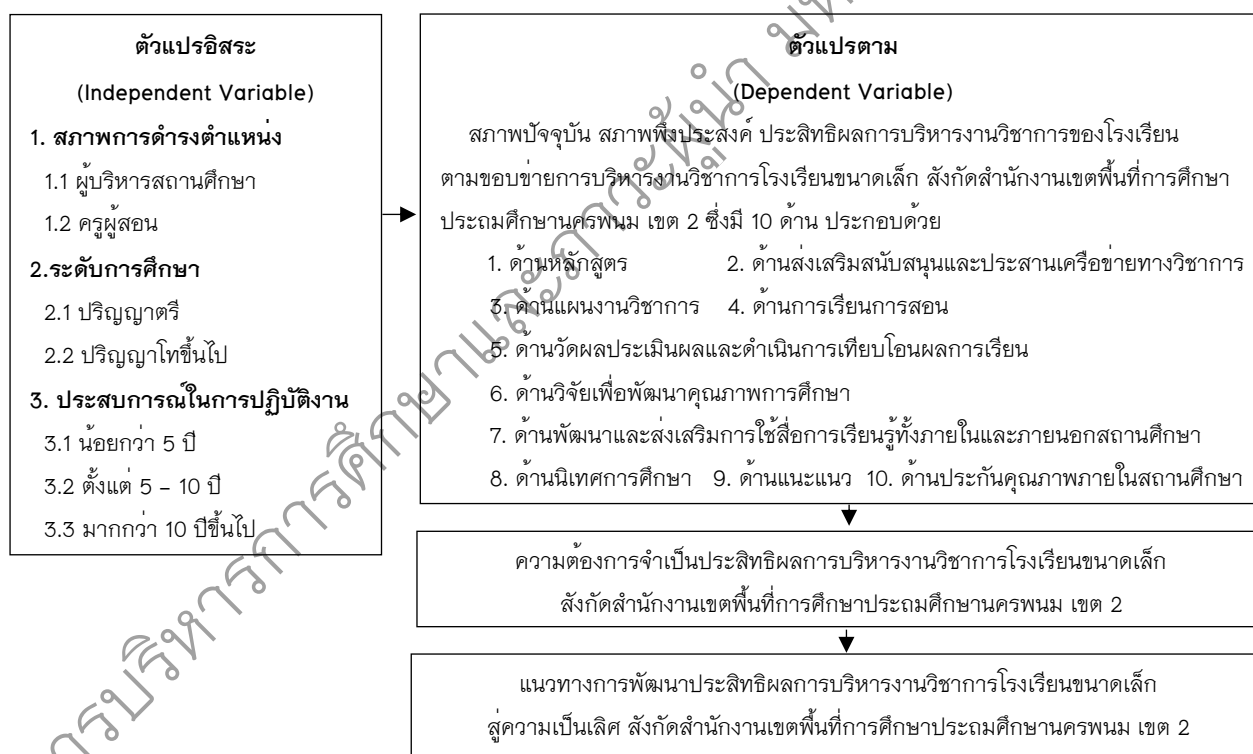
คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครู อยู่ในระดับใด
2. สภาพพึงประสงค์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครู อยู่ในระดับใด
3. สภาพปัจจุบันประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครู จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
4. ความต้องการจำเป็นประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เป็นอย่างไร
5. แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครู
2. เพื่อศึกษาสภาพพึงประสงค์ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครู อยู่ในระดับใด
3. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครู จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน
4. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครู
5. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนและวิธีการ โดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ ความต้องการจำเป็น ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ปีการศึกษา 2567 ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 82 คน ครูผู้สอน 461 คน รวมจำนวน 543 คน จาก 100 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2, ข้อมูล 10 มิถุนายน 2567)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ปีการศึกษา 2567 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607 – 610, อ้างถึงในบุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 43) ได้ 225 คน ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 225 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi – Stage Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม(Questionnaires) จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ให้ออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูผู้สอน โรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ปีการศึกษา 2567 โดยแบ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 40 คน ครูผู้สอน จำนวน 185 คน รวมทั้งสิ้น 225 คน และติดตามขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล แล้วจึงนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) และค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation) ของ เพียร์สัน (Pearson) ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach' s Alpha coefficient) และการคำนวณระดับความต้องการจำเป็นใช้วิธี Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) โดยใช้สูตรดังนี้ $PNI_{modified} = (I - D) / D$

ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก

สู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

เมื่อได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล การหาค่าความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุงโรงเรียนขนาดเล็ก โดยการเรียงจากมากไปหาน้อยตามลำดับแล้วผู้วิจัยจะนำด้านที่มีค่าความต้องการจำเป็นสูงกว่าค่าความต้องการจำเป็นโดยรวม ซึ่งมีทั้งหมด 4 ด้าน ลงพื้นที่ศึกษาดูงานเก็บข้อมูลภาคสนามในโรงเรียนที่มีความเป็นเลิศ (Best Practice) ในการ

บริหารงานวิชาการจนสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ กับผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ในรูปแบบของการศึกษาเอกสาร การสังเกตการณ์ การสอบถาม การพูดคุย การสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการและการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เพื่อให้ได้ข้อมูลและแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศ

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก
2. สภาพที่พึงประสงค์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด
3. ผลการเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน มีความแตกต่างกัน
4. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุงประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นที่มีค่าความต้องการจำเป็นสูงกว่าค่าความต้องการจำเป็นโดยรวม 0.172 โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 4 ลำดับ ดังนี้ ด้านการเรียนการสอน ($PNI_{modified} = 0.307$) ด้านแผนงานวิชาการ ($PNI_{modified} = 0.262$) ด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($PNI_{modified} = 0.243$) และด้านหลักสูตร ($PNI_{modified} = 0.190$)
5. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนา ผู้วิจัยนำคំคิดความต้องการจำเป็น ของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศ ได้แก่ 1) ด้านการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็กควรเน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียน 2) ด้านแผนงานวิชาการ การพัฒนาแผนงานวิชาการให้มีคุณภาพต้องใช้ความร่วมมือจากทั้งครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน 3) ด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การใช้วิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการสอนและการเรียนรู้ในห้องเรียน และ 4) ด้านหลักสูตร ควรประชุมชี้แจงแนวทางให้แก่ผู้พัฒนาหลักสูตรก่อนเริ่มการพัฒนา

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของ ประสิทธิ์ โภษาแสง (สัมภาษณ์เมื่อ 29 มีนาคม 2568) ได้เสนอว่าสถานศึกษาดำเนินการบริหารงานวิชาการตรงตามนโยบายของการจัดการศึกษา และแนวทางการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน รวมถึงสร้างความเข้าใจกับครูผู้สอนในการปฏิบัติงานวิชาการ
2. สภาพที่พึงประสงค์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการวิจัย สะท้อนให้เห็นว่า โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ยังต้องการได้รับการพัฒนาด้านการบริหารวิชาการในโรงเรียน เนื่องจากงานวิชาการเปรียบเสมือนภาระหลักของสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่ก็ตาม ดังนั้น การบริหารงานวิชาการ จึงมีความสำคัญและต้องมีการพัฒนาให้มีความก้าวหน้าและมีศักยภาพ

อยู่เสมอ สอดคล้องกับ นิรชร มีสุขโช (2550, บทคัดย่อ) ที่ได้อธิบายเกี่ยวกับความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า งานวิชาการมีความสำคัญสูงสุด จึงเป็นหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องทุกระดับที่จะต้องสนับสนุน ส่งเสริม ช่วยเหลือ ครูผู้สอน ทางด้านวิชาการทุกด้าน และเนื่องจากความสำคัญของงานวิชาการนี้เองที่ทำให้ควรได้รับ การบริหารจัดการที่ดีและมี ประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดผลงาน คือ พัฒนานักเรียนที่เป็นทรัพยากรมนุษย์ของชาติที่มีความสำคัญให้เป็นคนเก่ง คนดี และเป็นประชากรที่มีศักยภาพของประเทศ

3. สภาพปัจจุบันประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน มีความแตกต่างกัน ดังนี้

3.1 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างสภาพปัจจุบันประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่างผู้บริหาร และครูมีเป้าหมายเดียวกันคือการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ให้นักเรียนดี เก่งและมีความสุข ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร สถานศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เบญจวรรณ เหลืองกุล (2561, บทคัดย่อ) พบว่า ตำแหน่งในสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3.2 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างสภาพปัจจุบันประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนก ตามระดับการศึกษา พบว่า โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะองค์ความรู้ ทางด้านการศึกษา มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งบทบาทของผู้บริหารและครูผู้สอน แนวคิดการทำงานและแนวปฏิบัติต่าง ๆ มีการวิเคราะห์สังเคราะห์การดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการอบรมส่งเสริมงานด้านการบริหารงานวิชาการให้กับ ผู้บริหารและครู ส่งผลให้มีมุมมองการทำงานด้านการบริหารงานวิชาการเป็นไปตามบริบทของสถานศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชลิดา เจริญชัย (2561, บทคัดย่อ) พบว่า ระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหา การบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3.3 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างสภาพปัจจุบันประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวม มีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็น เพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์ตรง เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ทั้งด้านนโยบาย กระบวนการ โครงสร้างและแนวทางการพัฒนาหลักสูตรมากกว่าครูที่มี ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในโรงเรียนมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ยังขาดประสบการณ์ นอกจากนี้ ยังมีโอกาสเข้าร่วมการตัดสินใจและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในโรงเรียน ขนาดเล็ก ตั้งแต่ 5 – 10 ปี และผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณสมบัติ (2564, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์ ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงาน วิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุงของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า โดยเรียงลำดับความสำคัญของ ความต้องการจำเป็นที่มีความต้องการจำเป็นสูงกว่าค่าความต้องการจำเป็นโดยรวม โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก

ไปหาน้อย 4 ลำดับ ดังนี้ ด้านการเรียนการสอน ($PNI_{modified} = 0.307$) ด้านแผนงานวิชาการ ($PNI_{modified} = 0.262$) ด้านวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($PNI_{modified} = 0.243$) ด้านหลักสูตร ($PNI_{modified} = 0.190$) ตามลำดับ

4.1 ด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน มีแนวทางพัฒนาโดยจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ที่เน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียน การบูรณาการวิชา และการใช้กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุมชนเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสร้าง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปภาวดี โพธิ์งาม (2559, หน้า 12) ได้ศึกษา เรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 พบว่า สถานศึกษาควรแลกเปลี่ยน เรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนที่มีบริบทใกล้เคียงกัน หรือดูงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีความพร้อมในการ วางแผนการทำงานตามเป้าหมายการจัดการเรียนการสอนเพื่อเป็น Best practice เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาการ ดำเนินการมอบหมายงานในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสถานศึกษาของประเภทโรงเรียนที่มีคุณค่า ซึ่งจะช่วยพัฒนาทักษะทั้งทางวิชาการและชีวิตของนักเรียนให้เติบโตอย่างมีประสิทธิภาพและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ในโลกยุคใหม่

4.2 ด้านแผนงานวิชาการ มีแนวทางพัฒนาโดยผู้บริหารวางแผนงานวิชาการให้มีคุณภาพต้องใช้ความ ร่วมมือจากทั้งครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน นอกจากนี้ยังต้องมีการวางแผนที่รอบคอบและประเมินผลการ ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้แผนงานวิชาการสามารถตอบสนองความต้องการและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในสังคม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.3 ด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีแนวทางพัฒนาโดยการใช้วิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญในการ พัฒนาคุณภาพการสอนและการเรียนรู้ในห้องเรียน การกำหนดนโยบายให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน เน้นการวิจัยที่ช่วยพัฒนา คุณภาพการศึกษาผ่านการปรับวิธีการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จตุฤทธิ์ สัมฤทธิ์ (2561, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอบ้านไร่ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ด้านการบริหารงานวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา พบว่า ปัญหา สูงสุด คือการนำผลการวิจัยมาปรับปรุงและพัฒนาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้เนื่องจากครูยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารควร ส่งเสริมให้ครูศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ที่ หลากหลายโดยเฉพาะแหล่งค้นคว้า ออนไลน์เช่น ทางระบบอินเทอร์เน็ต โดยส่งเสริมให้ครูดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน เปิดโอกาสให้ครู ศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน สนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเองหาความรู้ ด้านการวิจัยอย่างต่อเนื่อง

4.4 ด้านหลักสูตร มีแนวทางพัฒนาโดยการพัฒนาหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพควรเป็นการทำงานร่วมกันของ ทุกภาคส่วน และคำนึงถึงบริบทของชุมชนและความต้องการของนักเรียนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความยั่งยืนในการ พัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของซึ่งสอดคล้องกับ สีสาวดี จีระเสมานนท์ (2555, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอวังเหนือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า มีการปฏิบัติในเรื่องนำหลักสูตร ไปใช้ในการเรียนการสอนและบริหารจัดการใช้หลักสูตรได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งมีการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และโรงเรียนได้จัดทำโครงสร้างหลักสูตรที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์

5. แนวทางการพัฒนาความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุงของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาด เล็กสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 4 ลำดับ ดังนี้

5.1 ด้านการเรียนการสอน มีแนวทางพัฒนาโดย 1) การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็กที่เน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียน 2) การบูรณาการวิชาการ และการใช้กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุมชน 3) จัดการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและเหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียนพัฒนาทักษะทั้งทางวิชาการและชีวิตของนักเรียนให้เติบโตอย่างมีประสิทธิภาพ และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่

5.2 ด้านแผนงานวิชาการ มีแนวทางพัฒนาโดย 1) การพัฒนาแผนงานวิชาการให้มีคุณภาพต้องใช้ความร่วมมือจากทั้งครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน 2) การวางแผนที่รอบคอบและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้แผนงานวิชาการสามารถตอบสนองความต้องการและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.3 ด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีแนวทางพัฒนาโดย 1) การใช้วิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการสอนและการเรียนรู้ในห้องเรียน 2) ควรเน้นการวิจัยที่ช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาผ่านการปรับวิธีการสอน 3) การประเมินผลการเรียนรู้เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและนักเรียนแต่ละกลุ่ม 4) จัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและบริบทของโรงเรียน 4. ด้านหลักสูตร มีแนวทางพัฒนาโดย 1) ประชุมชี้แจงแนวทางให้แก่ผู้พัฒนาหลักสูตรก่อนเริ่มการพัฒนา 2) ทบทวนปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรในปีการศึกษาที่ผ่านมา 3) พัฒนาหลักสูตรที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น 4) จัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน 5) ประเมินผลการใช้หลักสูตรเพื่อนำผลการประเมินไปพัฒนาหลักสูตรต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรมุ่งเน้นการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน และพัฒนาแผนงานวิชาการ รวมถึงการใช้วิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการสอนและการเรียนรู้ในห้องเรียน ซึ่งจะช่วยพัฒนาทักษะทั้งทางวิชาการและชีวิตของนักเรียนให้เติบโตอย่างมีประสิทธิภาพและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนมุ่งเน้นการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน และพัฒนาแผนงานวิชาการ รวมถึงการใช้วิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการสอนและการเรียนรู้ในห้องเรียน ซึ่งจะช่วยพัฒนาทักษะทั้งทางวิชาการและชีวิตของนักเรียนให้เติบโตอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ด้านที่มีระดับความต้องการจำเป็นมาก เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาได้ตรงกับความต้องการอย่างแท้จริง

2.2 ควรมีการวิจัยติดตามผลการนำสภาพที่เป็นจริง และสภาพที่พึงประสงค์แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 เพื่อติดตามผลการนำเอาความรู้ไปใช้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา. (2559). รายงานของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เรื่องการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก. กรุงเทพฯ: สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
- ดอกฝ้าย ทัดเกตุ. (2553). แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา. การศึกษาอิสระ ค.ม. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ปภาวดี โพธิ์งามและคณะ. (2559). แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- อริวัฒน์ พันธุ์รัตน์. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- Hoy, W. K. & Miskel, C. G. (2007). Educational Administration: Theory – Research – Practice. Singapore: McGraw – Hill, Inc.